

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

15 mai 2019

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

mun. Chișinău

Vladimir Timofti

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, de avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului și de partea vătămată Bîrcă Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui:

Dîrțu Alexandru xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.04.2016 – 29.10.2018;

Instanța de apel: 06.11.2018 - 16.01.2019;

Instanța de recurs: 18.03.2019 – 15.05.2019,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 29 octombrie 2018, Dîrțu Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 192¹ alin.(2) lit. c) Cod penal, la 4 (patru) ani închisoare.

În baza art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe un termen de probă de 4 (patru) ani.

Acțiunea civilă a părții civile Bîrcă Alexandru a fost admisă parțial și s-a încasat de la inculpatul Dîrțu Alexandru în beneficiul părții civile prejudiciul material în sumă de 3288 (trei mii două sute optzeci și opt) lei, iar în rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, în perioada de timp de la 03.12.2015-10.12.2015, Dîrțu Alexandru având scopul răpirii mijlocului de transport fără scop de însușire, prin acces liber, a pătruns în ap. xxxx din str. xxxx, mun. Chișinău, de unde tainic a sustras cheile de la automobilul de model „Toyota Avensis” cu n/î xxxx, după care a mers la parcare pazărită din str. Studenților, mun. Chișinău, de unde a răpit automobilul sus menționat, deteriorându-l esențial în sumă de 6950 lei, astfel, prin acțiunile sale intenționate,

părții vătămate Bîrcă Alexandru i-au fost cauzate daune considerabile în sumă de 6950 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința procurorul a declarat apel și a solicitat casarea acesteia, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care lui Dîrțu Alexandru să-i fie aplicată pedeapsă sub formă închisoare de 4 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu admiterea integrală a acțiunii civile a părții vătămate Bîrcă Alexandru.

În motivarea cererii de apel a indicat că, instanța de judecată just a constatat că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 192¹ alin.(2) lit. c) Cod penal și a aplicat prevederile art.90 Cod penal, însă nu a ținut cont, că inculpatul s-a eschivat de la cercetarea judecătorească, ultimul a fost anunțat în căutare și ședințele de judecată au fost examinate în lipsa acestuia. Totodată, ultimul nu poate fi luat la evidență la Biroul de Probațiune, deoarece până la moment nu se cunoaște locul aflării acestuia și este anunțat în căutare.

3.1 Avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului a declarat apel împotriva sentinței și a solicitat casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare și respingerea integrală a acțiunii civile ca fiind nefondată, pe motiv că:

- atât organul de urmărire penală, cât și instanța de fond nu a constatat faptul răpirii mijlocului de transport, or, însăși partea vătămată a declarat că, când s-a deplasat la parcare specială cu plată, păzită a observat că poziția scaunului, oglinzii este schimbată și precum că a găsit un oarecare bon de plată pe numele inculpatului. Apoi, după ce a fost examinat mai minuțios a observat că lanterna “stop” din spate și bara de protecție spate este avariata. Iar din spusele paznicilor în perioada 07.12.15 - 10.12.15, Dîrțu Alexandru a luat automobilul din parcare. Astfel, declarațiile părții vătămate nu denotă răpirea mijlocului de transport, ori nu există o oarecare sesizare către organele de drept privind lipsa sau răpirea lui;

- necesită a fi apreciate critic și declarațiile colaboratorilor de pază, ai parcării care au declarat precum că în perioada 07.12.15 - 10.12.15, Dîrțu Alexandru a luat automobilul din parcare, însă nu este clar cum a fost luat automobilului de la parcare, acesta fiind păzită de către pază, iar în cadrul anchetei penale acest fapt nu a fost constatat. Or, nu au fost prezentate careva informații din registru privind aducerea și primirea automobilului la parcare, luarea automobilului din parcare și returnarea lui, care este starea lui tehnică, deși s-a depistat și careva deteriorări tehnice la automobil, proveniența lor nefiind stabilită și care trezesc semne mari de întrebare, și nu se exclude și faptul că parcare data este supravegheată și de camere de luat vederi, care la fel de către organul de urmărire penală nu a fost verificat. Mai mult, nu s-a stabilit și nu a fost verificată versiunea privind implicarea mijlocului de transport în careva accident rutier.

3.2 Împotriva sentinței a depus apel și partea vătămată Bîrcă Alexandru, solicitând casarea acesteia în partea individualizării pedepsei și a laturii civile, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Dîrțu Alexandru să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin.(2) lit. c) Cod penal, cu aplicarea unei pedepsei sub formă de închisoare, cu executare în privința acestuia și admisă integral acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată.

La baza cererii de apel, apelantul a invocat că:

- instanța de fond neîntemeiat a aplicat prevederile art.90 Cod penal, din motiv că inculpatul nu s-a prezentat nici la o ședință de judecată, în așa fel acesta a dovedit un comportament ignorant și nerespectuos față de cauza dată, mai mult ca atât, inculpatul nu poate demonstra comportament exemplar pentru a fi aplicat art. 90 Cod penal din lipsa acestuia. Prin urmare, fiind aplicată o pedeapsă prea blândă inculpatului prin suspendarea condiționată a executării pedepsei, neținând cont de toate circumstanțele, probele anexate la dosar și nemotivând soluția pronunțată;

- la stabilirea pedepsei, instanța de judecată nu a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, fiindu-i aplicată inculpatului o pedeapsă neechitabilă. Astfel, instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii, personalitatea infractorului, de circumstanțele agravante la caz nu au fost stabilite, precum ar fi săvârșirea infracțiunii prin mijloace care prezintă un pericol social sporit (art. 77 alin. (1) lit. i), n) CP al RM). Rezultă, că instanța de fond a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția în latura pedepsei penale și i-a aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale;

- instanța de fond a omis parțial acțiunea civilă a părții vătămate și a ignorat solicitarea acestuia. Instanța de fond nu a ținut cont de fapta agravantă a inculpatului că acesta se eschivează de la răspunderea penală și de toate probele acumulate la dosar, totodată au fost ignorate prevederile art. 1, 6 CtEDO.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2019, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de procuror și avocat, admis apelul declarat de partea vătămată, casată parțial sentința, în latura civilă privitor la încasarea prejudiciului moral și în această parte pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost admisă parțial acțiunea civilă, dispunându-se încasarea de la Dîrțu Alexandru în beneficiul lui Bîrcă Alexandru, prejudiciu moral în sumă de 5000,00 (cinci mii) lei, iar celelalte pretenții cu privire la încasarea prejudiciului moral, au fost respinse.

În rest, sentința s-a menținut.

4.1. Analizând în ansamblu probele cauzei penale date prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenții,

veridicității și coroborării lor, instanța de apel a concluzionat asupra existenței în acțiunile inculpatului a indicilor infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin.(2) lit. c) Cod penal.

Întru confirmarea vinovăției inculpatului, Colegiul penal a reținut în calitate de probe declarațiile părții vătămate, a martorilor, precum și materialele administrate la cauza penală, cercetate de către instanța de fond și verificate în instanța de apel.

Cu referire la apelul declarat de către avocat, Colegiul a reținut că, în sensul prevederii de la art. 192¹ Cod penal, acțiunea de răpire trebuie să aibă un caracter ilegal. Ilegalitatea acțiunii de răpire presupune că făptuitorului îi lipsește orice drept asupra mijlocului de transport pe care îl răpește, el violând prevederile normative care reglementează regimul posesiei asupra mijloacelor de transport.

Astfel, nu poate fi reținut argumentul avocatului precum că, de către instanța de fond nu s-a constatat faptul răpirii mijlocului de transport, or, instanța just a reținut că caracterul ilegal al răpirii mijlocului de transport de model „Toyota Avensis” de către inculpatul Dîrțu Alexandru se exprimă prin lipsa acordului proprietarului automobilului și anume a părții vătămate Bîrcă Alexandru de a se folosi de mijlocul de transport, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate, cât și prin probele indicate supra.

Or, din conținutul procesului-verbal de ridicare din 11.03.2016, reiese că de la Bîrcă Alexandru au fost ridicate în copii biletul de avion, chitanța nr. 10753, filelor din registrul parcării, iar conform procesului-verbal de examinare a documentelor din 15 martie 2016, au fost examinate copiile actelor ridicate de la partea vătămată Bîrcă Alexandru și anume, biletul de avion, chitanța nr. 10753, filelor din registrul parcării și s-a constatat că la 07.12.2015, ora 10:05 automobilul de model „Toyota Avensis”, ce aparține părții vătămate Bîrcă Alexandru, a ieșit din parcare din str. Studenților, mun. Chișinău, acest fapt fiind probat și de declarațiile martorilor Vlaicov Ivan și Dundev Vladimir, care au confirmat faptul ieșirii mijlocului de transport ce aparținea părții vătămate, acesta fiind condus de Dîrțu Alexandru.

Totodată, versiunea părții vătămate cu referire la deteriorările tehnice ale automobilului apărute în urma comiterii infracțiunii de către inculpat se confirmă și prin procesul-verbal de ridicare din 16.03.2016, prin care de la Bîrcă Alexandru a fost ridicat automobilul de model „Toyota Avensis” și procesul-verbal de examinare a obiectului din 16.03.2016, prin care a fost examinat automobilul de model „Toyota Avensis” și planșa fotografică.

Motivul infracțiunii de răpire a mijlocului de transport în cazul respectiv a fost satisfacerea intereselor personale din partea inculpatului Dîrțu Alexandru, iar scopul infracțiunii prevăzute la art. 192¹ Cod penal este un scop special și anume, scopul folosinței temporare din partea inculpatului, respectiv, trecerea mijlocului de

transport de model „Toyota Avensis” în posesie pentru o perioadă nesemnificativă de timp, nu în stăpânire definitivă și fără a exercita în privința mijlocului de transport prerogativele pe care le poate avea un proprietar și anume, prerogativa de dispunere, doar pentru posesiune și folosință personală.

Mai mult, infracțiunea de răpire a mijlocului de transport de către inculpatul Dîrțu Alexandru a fost săvârșită în circumstanțe agravante prevăzute de art. 192¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, prin pătrundere în spațiu păzit.

În continuare, Colegiul penal a menționat faptul că, acuzatorul de stat și partea vătămată au criticat sentința doar în partea individualizării pedepsei și latura civilă și prin urmare, nu au fost reținute alegațiile celor doi recurenți precum că instanța la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, în special de faptul că acesta se eschivează de la răspundere, iar cauza a fost examinată în lipsa sa.

Or, la stabilirea pedepsei inculpatului instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61,75 Cod penal și ca urmare, acesta a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin.(2) lit. c) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de 4 ani închisoare cu suspendarea în baza art. 90 Cod penal pe un termen de probațiune de 4 (patru) ani, reținând gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor mai puțin grave, de atitudinea inculpatului față de cele săvârșite, de persoana vinovatului, care nu are antecedente penale, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, se caracterizează pozitiv la locul de trai, cât și lipsa circumstanțelor agravante.

Colegiul a considerat că, prima instanță corect, legal și întemeiat a aplicat în privința inculpatului a pedeapsă sub formă de 4 (patru) ani închisoare, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probațiune de 4 ani pe care o consideră echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei. Or, sancțiunea prevăzută de prevederile art. 192¹ alin.(2) lit. c) Cod penal, în vigoare la momentul comiterii faptei, prevedea pedeapsă cu închisoare de la 3 la 5 ani.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal nu a reținut ca fiind plauzibil argumentul procurorului și a părții vătămate privind aplicarea pedepsei cu executarea închisorii, deoarece pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Astfel, pedepsa aplicată inculpatului este legală și echitabilă în raport cu

circumstanțele cauzei, iar apelul acuzatorului de stat și a părții vătămate în partea individualizării pedepsei sunt nefondate și au fost respinse.

Totodată, Colegiul penal a reținut argumentele invocate de partea vătămată Bîrcă Alexandru precum că probele administrate i-ar permite instanței să stabilească o compensație bănească pentru prejudiciul moral suportat de acesta.

Mărimea prejudiciului moral solicitată de partea vătămată în cuantum de 20 000,00 lei, în opinia Colegiului, este exagerată și nu a fost dovedită în cuantumul cerut, ținându-se cont de consecințele infracțiunii.

Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Respectiv, fiecare persoană, care pretinde că a suferit, este în drept să-și estimeze prejudiciul moral suferit, dar numai instanța de judecată este împuternicită prin lege să determine mărimea prejudiciului moral prin echivalent bănesc, conducându-se de noțiunea reparării rezonabile, de personalitatea părții vătămate, de circumstanțele cazului concret în care părții vătămate i-a fost deteriorat automobilul.

Colegiul penal a considerat că cuantumul prejudiciului moral în mărime de 5000,00 lei pentru partea vătămată Bîrcă Alexandru, este echitabil ținând cont de suferințele psihice și fizice care au fost provocate părții vătămate în rezultatul acțiunilor infracționale ale inculpatului.

Totodată, Colegiul nu a reținut alegațiile părții vătămate cu privire la repararea prejudiciului material în valoare de 9788 lei invocat în cererea de apel, or, potrivit solicitărilor din acțiunea civilă prejudiciul material constituie 6500 lei, iar potrivit actului prezentat de către SRL „Toyota Centru Chișinău „Continent” pentru efectuarea lucrărilor și pieselor urma să fie achitată suma de 6674,00 lei (a se vedea f.d. 25), însă de către Bîrcă Alexandru a fost achitată efectiv suma de 3288 lei, fapt confirmat prin facturile de plată anexate la dosar (a se vedea f.d. 132-133), astfel celelalte pretenții privind repararea prejudiciului material au fost respinse ca neîntemeiate și neprobate conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Astfel, ținând cont de circumstanțele cauzei, Colegiul penal a considerat că instanța de fond corect și legal a aplicat în privința lui Dîrțu Alexandru o pedeapsă sub formă de închisoare cu suspendare în limitele stabilite de sancțiune, pedeapsă ce își va atinge scopul de corectare și reeducare și care este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, însă contrar prevederilor art. 1422, art. 1423 Cod civil, a respins integral solicitarea încasării prejudiciului moral de la inculpat în beneficiul părții vătămate Bîrcă Alexandru, neținând cont de gravitatea infracțiunii și de consecințele psihice pe care le-a suportat Bîrcă Alexandru în rezultatul acțiunilor infracționale ale inculpatului.

5. Decizia instanței de apel, a fost atacată cu recurs ordinar de către:

5.1 Procuror, indicând ca temeiuri pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivare acuzatorul de stat a invocat că, soluția instanței de apel privind menținerea pedepsei cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, este una eronată, fiind întemeiată pe argumente ce reiese din personalitatea inculpatului, de circumstanțele comiterii infracțiunii, ceea ce nu pot substitui acel fapt că inculpatul s-a sustras de la prezentarea în fața instanței de fond și cea de apel, soluțiile în privința acestuia fiind pronunțate în contumacie, mai mult deși instanța constată că inculpatul nu s-a aflat în conflict cu legea, din materialele cauzei reiese o situație contrară celor reținute de Colegiul penal, potrivit revendicării de la f.d. 55.

5.2 Avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, pe motiv că:

- atât organul de urmărire penală, cât și instanța de judecată nu au constatat faptul răpirii mijlocului de transport, așa precum este învinuit inculpatul, iar declarațiile părții vătămate nu confirmă cele incriminate, or, nu există o oarecare sesizare privind lipsa sau răpirea automobilului;

- nu au fost prezentate careva informații din registru privind aducerea și primirea automobilului la parcare, luarea automobilului din parcare și returnarea lui, care este starea lui tehnică, deși s-a depistat și careva deteriorări tehnice la automobil, proveniența lor nefiind stabilită și care trezesc semne mari de întrebare, și nu se exclude și faptul că parcare data este supravegheată și de camere de luat vederi, care la fel de către organul de urmărire penală nu a fost verificat.

5.3 Partea vătămată Bîrcă Alexandru, solicitând casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece inculpatului i s-a aplicat o pedeapsă contrar prevederilor legale, nefiind individualizată corect.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

6.1 *Cu referire la recursul declarat de procuror*, Colegiul reține că, ca eroare de drept potrivit căreia hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului ordinar autorul a indicat pct. 10) și 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs precizează că avocatul referindu-se la pct. 6) din norma menționată indică că decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, însă fără a-și argumenta motivul invocat, ceea ce duce și la respingerea acestui argument.

Or, după cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la casarea parțială a sentinței instanței de fond în latura civilă și menținerea acesteia în latura penală, cea contestată de către acuzatorul de stat, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Referitor la criticele recurentului invocate sub aspectul pct. 10), precum că instanțele de judecată nu au individualizat corect pedeapsa aplicată inculpatului, Colegiul consideră că corect s-a dispus, la caz, executarea pedepsei prin suspendare condiționată, pentru săvârșirea infracțiunii incriminate prin rechizitoriu.

Potrivit principiului individualizării pedepsei penale (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având

deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

La caz, Colegiul penal constată că instanța de apel menținând soluția primei instanțe privind aplicarea pedepsei principale sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării acesteia, corect a stabilit că corectarea și reeducarea lui Dîrți Alexandru este posibilă fără privarea de libertate, punând la baza soluției prevederile art. 7, 75 Cod penal, gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, personalitatea celui vinovat, precum și circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea.

Totodată, Colegiul mai menționează că motivele invocate de procuror, și anume nerecunoașterea vinei de către inculpat, faptul că el nu a colaborat cu organul de urmărire penală, nu au fost constatate careva circumstanțe atenuante și inculpatul s-a eschivat de a se prezenta în ședința de judecată, nu împiedică aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului.

Prin urmare, Colegiul reține că criticile formulate de procuror au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale și în instanța de apel și cărora li s-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, iar argumentele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare în sensul rejudecării deciziei instanței de apel.

Colegiul constată, că pedeapsa individualizată de instanțele de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane, nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de procuror și potrivit legii se impune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

6.2 *Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocat în numele inculpatului*, Colegiul penal constată că, potrivit recursului ordinar declarat se invocă ca temei de drept pct. 12), 8) și 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Astfel, Colegiul penal menționează că, conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, însă avocatul indicând această eroare de drept, nu a concretizat care din aceste temeiuri le pune la baza cererii de recurs înaintată și prin ce se confirmă aceste temeiuri, iar alegerea din oficiu de către

instanța de recurs a temeiului din cele 5 menționate este inadmisibilă și prin urmare, prevederile art.427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală, nu-și găsesc confirmare la examinarea cauzei în ordine de recurs ordinar.

În ce privește pretinsa eroare de drept prevăzută la pct.8) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, semnalată de avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului, instanța de recurs o consideră ca fiind indicată în mod declarativ, deoarece acest temei este prezent atunci, când instanța ce a judecat cauza a comis în această parte o eroare de drept, cum ar fi situația prin care în hotărârea judecătorească s-a făcut referire la săvârșirea infracțiunii, dar nu au fost stabilite faptele sau împrejurările de fapt care corespund elementelor constitutive ale infracțiunii respective, însă, reieșind din alegațiile recurentului, acesta nu este de acord cu încadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 192¹ alin. (2) lit. c) Cod penal de către instanța de apel.

Colegiul penal analizând argumentele și solicitările recurentului sub aspectul celor menționate mai sus în coraport cu materialele cauzei și decizia recurată, ajunge la concluzia că acest temei urmează a fi respins, deoarece instanța de apel în urma judecării cauzei și cercetării probelor corect a menținut sentința primei instanțe în latura penală, adoptând o soluție motivată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept, prin care acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 192¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, conform actului de învinuire.

Faptul că inculpatul a săvârșit această infracțiune, se confirmă prin declarațiile părții vătămate și a martorilor, prin care s-a adeverit că Dîrțu Alexandru, având acces liber, a pătruns în ap. 22 din str. Studenților 10/1, mun. Chișinău, de unde tainic a sustras cheile de la automobilul de model „Toyota Avensis”, ce aparține lui Bîrcă Alexandru, și după care a mers la parcare pazărită din str. Studenților, mun. Chișinău, de unde a răpit automobilul, deteriorându-l esențial în sumă de 6950 lei.

Or, atât instanța de fond, cât și cea de apel au ajuns la concluzia privind condamnarea inculpatului după o minuțioasă verificare și cercetare a ansamblului de probe administrate la cauza penală sau prezentate în cadrul ședințelor de judecată de către părți și prin urmare, toate acestea conturează convingerea fermă a instanței de recurs că inculpatul se face vinovat de comiterea infracțiunii imputate prin rechizitoriu și urmează să execute pedeapsa stabilită, iar criticile aduse de apărătorul inculpatului se apreciază ca fiind vădit neîntemeiate.

Referitor la eroarea prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când faptele săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, Colegiul concluzionează, că acest temei pentru declararea recursului ordinar de asemenea nu și-a găsit confirmare la

examinare, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Mai mult ca atât, temeiul dat se invocă numai în cazul când faptei săvârșite i s-a dat o altă încadrare juridică greșită, pe când în speță recurentul își exprimă dezacordul cu neîntrunirea elementelor infracțiunilor imputate inculpatului, solicitând menținerea sentinței de achitare, motiv la care instanța de recurs s-a expus mai sus.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată și recursul ordinar declarat este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

6.3 În continuare, Colegiul penal luând în considerație prevederile art. 422 Cod de procedură penală, potrivit căroră *termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei*, menționează că recursul ordinar a fost declarat de partea vătămată la 25.03.2019.

Însă, după cum rezultă din materialele dosarului, cauza penală a fost judecată în ordine de apel cu participarea părții vătămate și reieșind din procesul-verbal al ședinței de judecată din 12.12.2018, a fost anunțată întrerupere până la 16.01.2019, cu înștiințarea părților contra semnătură (f.d. 221-226, vol. I).

Respectiv, la 16.01.2019, în lipsa părții vătămate, care a fost înștiințată legal dar nu s-a prezentat din motive necunoscute, a fost pronunțat dispozitivul deciziei, cu anunțarea părților că decizia motivată va fi pronunțată la 13.02.2019, ora 14:00, însă, la această dată, repetat, partea vătămată a refuzat de a se prezenta în ședința de judecată, (f.d. 228, vol. I) și prin urmare, decizia a fost pronunțată în prezența doar a procurorului.

Astfel, aceste momente certifică faptul că termenul de 30 de zile de contestare cu recurs ordinar al deciziei instanței de apel pronunțată la 13.02.2019, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală, nu a fost respectat de către partea vătămată, deoarece recursul a fost declarat abia la 25.03.2019 (f.d. 25, vol. II), prin urmare, Colegiul consideră că recursul a fost depus peste termen, or, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca fiind declarat peste termen, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la 18.03. 2019, iar partea vătămată Bîrcă Alexandru a avut reala posibilitate de a face cunoștință cu materialele cauzei penale și de a declara recurs în termenul stabilit de lege.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul ordinar declarat de partea vătămată este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 2) și 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2019, deoarece recursurile procurorului în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder și a avocatului Căpățînă Ion în numele inculpatului, sunt vădit neîntemeiate, iar recursul părții vătămate Bîrcă Alexandru din 25 martie 2019, este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 05 iunie 2019.

Președinte:

Vladimir Timofti

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun